

Antti Kurvinen cent m.fl.

Interpellation om regeringens regionalt diskriminerande politik

Till riksdagen

Vägarna förfaller, inget hopp om läkartid och de äldre vanvårdas. Det strategiska samarbete som regeringen inlett är begränsat till de allra största städerna.

Varje finländare har rätt att få möjlighet till ett gott liv. Nu gör regeringen en kastindelning av finländarna utifrån deras postnummer. De stora utvecklingssatsningarna gynnar bara några av de största stadsregionerna. Resten av landet lämnas åt sitt öde. Orpos och Purras regering lägger nästan en halv miljard euro på ett så kallat entimmeståg som uppskattats vara olönsamt. Tågprojektets totala kostnader för skattebetalarna kommer med tiden att uppgå till mer än en miljard euro.

Samtidigt blir potthålen i våra vägar allt fler och allt större. Tågen går sönder till följd av järnvägarnas usla skick. Att i det läget satsa en miljard på ny infrastruktur är rätt och slätt fel. Det efter-satta underhållet av trafiklederna ökar kraftigt under valperioden. Basunderhållet av trafiklederna får nu mindre pengar än under föregående regeringsperiod.

Regeringen satsar inte heller på nätförbindelserna i den omfattning som tiden kräver. Anslaget för byggande av bredband har slopats och 3G-mobilnätet har stängts under innevarande regeringsperiod. Finländarnas social- och hälsovårdstjänster skärs ned i en aldrig tidigare skådad omfattning. Vi upplevde inte en liknande nedkörning av närservicen ens under depressionen på 1990-talet. Regeringens sparkrav – diktat som ska genomföras snabbt och under tvång – gör det än svårare att få läkartid och stänger ner omsorgstjänster för de äldre.

Det är inte förnuftigt ens i ekonomisk mening att skära ner på närtjänsterna – regionerna tvingas till misstag som det blir dyrt eller till och med omöjligt att rätta till senare. Regeringen har inte bara stoppat reformen av social- och hälsovårdstjänsterna utan också vänt den i en ödesdiger riktning. Den stora reformen bör ges en chans, och regionerna måste få arbetsro. I stället för att ordna en fungerande basservice ser regeringen genom sin kortsynta spariver till att servicen förfaller.

Regeringen har i enlighet med sitt program inlett ett strategiskt samarbete med de största städerna. Endast de sex största städerna har tagits med i denna samhällspolitiska utveckling. Till och med städer av Jyväskylä, Lahtis och Kuopios storlek har utestängts från samarbetet – för att inte tala om andra landskapscentrum eller regionstäder.

I stället för att utveckla alla regioner i landet utifrån deras egna starka sidor, försätter regeringen regionerna i en ojämlik ställning. Några få stadsregioner stöds för att de ska klara sig ännu bättre, samtidigt som resten av Finland lämnas åt sitt öde.

Interpellation IP 2/2024 rd

Regeringens centraliserande politik leder till en ond cirkel och till katastrof. När servicen körs ner i en region flyttar barnfamiljer inte längre dit. När barnfamiljerna försvinner snedvrids regionens befolkningsstruktur ytterligare och företagen hittar inte längre arbetskraft till lediga jobb. När ett företag i regionen inte längre får arbetstagare tvingas det antingen lägga ned eller flytta. När företagandet i området upphör, förtvinar också resten av servicen.

Enligt interpellationens undertecknare är varje finländare lika värdefull oberoende av var hen bor. Vi respekterar vars och ens livsstil och försvarar jämlika levnadsvillkor på alla håll i Finland.

Finland skulle kunna producera arbete och välfärd i alla regioner. Regeringen har lanserat ett paket för att främja konkurrenskraften och tillväxten längs västkusten, men motsvarande tillväxtåtgärder behövs också i övriga Finland. Vår naturliga styrka ligger i inhemska förnybara naturresurser, ren energi, ren mat och rent vatten, en trygg livsmiljö, välfärd och tillämpning av informationsteknik. Det är resurser som finns överallt i Finland. Det är dags att börja utnyttja dem. För att säkerställa tillgången på kompetent arbetskraft måste utbildningssektorn i högre grad beakta regionernas och företagens behov.

I det nya världspolitiska läget måste särskild uppmärksamhet fästas vid östra Finland. Finlands östgräns är nu också EU:s och Natos östgräns. Utvecklingen i östra Finland är därför också en säkerhetsfråga. Det ligger i hela Finlands och alla finländares intresse att hålla det långa gränsområdet levande och befolkat. Det förändrade säkerhetsläget och försörjningsberedskapen kräver också att det uppe i norr finns trafikleder västerut.

Vi måste stå på oss i EU och fullt ut utnyttja unionens jordbruksstöd samt regional- och strukturpolitiska stöd. Regionala stöd måste också i fortsättningen riktas även till mindre orter i Mellanfinland. Det behövs särskilda åtgärder och särskilda medel för att stödja östra och norra Finland.

Vi skulle sätta ihop ett konjunkturpaket för byggbranschen som tryggar jobben och snabbt får igång projekt för att sätta i stånd dåliga vägar och mögelskolor samt andra reparations- och byggprojekt i hela landet. Paketet skulle också innehålla ett åtgärds paket för östra och norra Finland. Pengarna skulle tas från det dyra och olönsamma projektet för ett entimmeståg till Åbo.

Vi godkänner inte att medborgarnas närservice och basservice körs ner. I stället för att vända riktningen för reformen genom plötsliga nedskärningar måste servicen utvecklas. I stället för att satsa på privata hälsovårdstjänster måste tilläggsfinansieringen i första hand läggas på att trygga bas servicen. Problemet med enormt dyr inhyrd arbetskraft måste lösas genom mer utbildning och ökad attraktionskraft för sektorn samt genom att man inför en modell med enskilda näringsidkare.

Genom sin centraliserande politik stoppar regeringen de regionala ekonomierna. Vi menar att vi nu måste göra tvärtom och dra nytta av alla krafter i hela Finland genom att

- skapa förutsättningar för sysselsättning i hela landet,
- trygga utbildning på olika nivåer i hela landet,
- investera i transportprojekt och andra projekt i hela landet samt främja digitaliseringen,
- säkra högklassiga närtjänster till överkomligt pris,
- genomföra regionala och lokala försök och
- säkerställa förutsättningarna för livsmedelsproduktion i hela landet.

Interpellation IP 2/2024 rd

Genom dessa åtgärder kan Finland också framöver vara ett självständigt och självförsörjande land där var och en har en genuin möjlighet att välja bostadsort.

Det regeringen nu sysslar med är kastindelning: Finlands regioner delas upp i vinnare och förlorare.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Hur motiverar regeringen sin samhällspolitiska vision, där de offentliga utvecklingssatsningarna styrs till några få tillväxtcentrum,

vad tänker regeringen göra för att identifiera regionernas olika styrkor, tillväxtmöjligheter och tillgång till arbetskraft,

hur säkerställer regeringen förutsättningarna för att varje region ska nå framgång utifrån sina egna styrkor,

hur tänker regeringen se till att det finns kompetent arbetskraft i hela landet,

hur tänker regeringen säkerställa lika närservice för alla finländare oberoende av bostadsort,

vad gör regeringen för att trygga livskraften i östra Finland i det nya säkerhetspolitiska läget,

hur säkerställs det att alla finländare får de i grundlagen garanterade hälso- och sjukvårdstjänsterna oberoende av bostadsort och

hur säkerställs utvecklingen och underhållet av det omfattande vägnätet och av annan infrastruktur i ett läge där de offentliga satsningarna har bundits till det olönsamma entim-meståget?

Interpellation IP 2/2024 rd

Helsingfors 6.3.2024

Antti Kurvinen cent
Pekka Aittakumpu cent
Petri Honkonen cent
Hannu Hoskonen cent
Antti Kaikkonen cent
Eeva Kalli cent
Vesa Kallio cent
Anne Kalmari cent
Hilkka Kemppi cent
Tuomas Kettunen cent
Hanna Kosonen cent
Katri Kulmuni cent
Mika Lintilä cent
Markus Lohi cent
Hanna-Leena Mattila cent
Timo Mehtälä cent
Olga Oinas-Panuma cent
Jouni Ovaska cent
Hanna Räsänen cent
Annika Saarikko kesk
Mikko Savola cent
Markku Siponen cent
Eerikki Viljanen cent
Harry Harkimo liik